

OMAVALVONTASUUNNITELMA
Sauma Kodit Kummeli

SISÄLLYS

1	PALVELUNTUOTTAJAA, PALVELUYKSIKÖÄ JA TOIMINTAA KOSKEVAT TIEDOT.....	2
1.1	Palveluntuottajan perustiedot.....	2
1.2	Palvelut, toiminta-ajatus ja toimintaperiaatteet.....	3
2	ASIAKASTURVALLISUUS.....	6
2.1	Palveluiden laadulliset edellytykset.....	6
2.2	Vastuu palveluiden laadusta.....	6
2.3	Asiakkaan asema ja oikeudet.....	6
2.4	Asiakkaan kokeman epäasiallisen kohtelun, haittatapahtuman tai vaaratilanteen käsittely. . .	9
2.4.1	Muistutusten ja palautteiden käsittely.....	9
2.5	Henkilöstö.....	11
2.6	Toimitilat.....	12
2.7	Lääkinnälliset laitteet ja teknologian käyttö.....	13
2.8	Lääkehoito.....	13
2.9	Asiakas- ja potilastietojen käsittely ja tietosuoja.....	14
2.10	Säännöllisesti kerättävän ja muun palautteen huomioiminen.....	15
3	PALVELUN SISÄLLÖN OMAVALVONTA.....	15
3.1	Asiakasohjaus.....	15
3.2	Hoito- ja kasvatustyö.....	16
3.3	Ravitseminen ja hygienia.....	18
3.4	Terveyden ja sairaudenhoito.....	19
4	RISKIENHALLINTA.....	19
4.1	Palveluyksikön riskienhallinnan vastuut, riskien tunnistaminen ja arvioiminen.....	20
4.2	Riskienhallinnan keinot ja toiminnassa ilmenevien epäkohtien ja puutteiden käsittely.....	22
4.3	Riskienhallinnan seuranta, raportointi ja osaamisen varmistaminen.....	22
4.4	Valmius ja jatkuvuuden hallinta.....	23
5	OMAVALVONTASUUNNITELMAN TOIMEENPANO, JULKAISEMINEN, TOTEUTUMISEN SEURANTA JA PÄIVITTÄMINEN.....	23

1 PALVELUNTUOTTAJAA, PALVELUYKSIKÖÄ JA TOIMINTAA KOSKEVAT TIEDOT

1.1 Palveluntuottajan perustiedot

Palveluntuottaja: Sauma Lastensuojelupalvelut Oy

Y-tunnus: 1710844-8

Kunnan nimi: Jyväskylä

Hyvinvointialueen nimi: Keski-Suomen hyvinvointialue

Toimintayksikkö: Sauma Kodit Kummeli

Osoite: Telkäntie 2 C 77, 40400 Jyväskylä

Puhelin: 040 686 1166

Lastensuojelun erityistason sijaishuolto, 7 asiakaspaikkaa

Esihenkilö: Vesa-Matti Alhonen

Puhelin: 050 576 8096 Sähköposti: vesa-matti.alhonen@saumalastensuojelu.fi

Valviran luvan myöntämisaikajankohta (yksityiset ympärivuorokautista toimintaa harjoittavat yksiköt):
20.3.2027

Palvelu, johon lupa on myönnetty: Yksityisten ympärivuorokautisten sosiaalipalveluiden tuottaminen

Alihankintana ostetut palvelut ja niiden tuottajat: -

Ostopalvelujen tuottajat: -

Palvelukokonaisuudesta vastaava palveluntuottaja vastaa alihankintana tuotettujen palvelujen laadusta.

Miten palveluntuottaja varmistaa ostopalvelujen laadun ja asiakasturvallisuuden?

Puitesopimusten mukaisesti sekä omavalvontasuunnitelmaa noudattaen.

Onko alihankintana tuottavilta palveluntuottajilta vaadittu omavalvontasuunnitelmaa?

x Kyllä   0 Ei

1.2 Palvelut, toiminta-ajatus ja toimintaperiaatteet

Toiminta-ajatus

Sauma Kodit Kummeli on erityistason 7-paikkainen lastensuojeluyksikkö, joka tarjoaa lastensuojelulain mukaisia sijaishuollon kuntouttavia palveluita 0–18-vuotiaille lapsille. Lastensuojelun sijaishuollon laitoshoidolla tarkoitetaan sijoitettujen lasten ympärivuorokautista hoitoa, jonka tulee olla lastensuojelulain (417/2007), sosiaalihuoltolain (1301/2014) ja yksityisistä sosiaalipalveluista annetun lain (922/2011) mukaista.

Sauma Kodit Kummeli on osa Suomen Terveystalo konsernia, joka mahdollistaa laaja-alaiset asiantuntijapalvelut yksikön tueksi. Palveluiden tarkoitus on löytää uusia tutkittuun tietoon perustuvia toimintamalleja lastensuojelun sijaishuollon erityistason hoitoon.

Sauma Kodit Kummelin asiakasprofiiliin kuuluvat neuropsykiatrisesti ja psyykkisesti oireilevat alle 18-vuotiaat lapset. Kummeli toimii arviointi- ja vastaanottoyksikkönä sekä pitkäaikaisena sijaishuoltopaikkana.

Sauma Kodit Kummelin henkilöstö koostuu johtajasta, vastaava ohjaajasta ja kahdeksasta kokoaikaisesta ohjaajasta, sekä vakituisista sijaisista. Kaikilla työntekijöillä on lainmukainen kasvatusta-, sosiaali- tai terveysalan koulutus. Sijaisilla on vähintään sosiaali- tai terveysalan koulutusta sekä riittävä aikuisuus vastuun kantamiseen. Sauma Kodit Kummelissa työskentelee muun muassa sairaanhoitajia, yhteisöpedagogeja, sosionomeja, toimintaterapeutti, lähihoitajia sekä nuoris- ja yhteisöohjaajia.

Sauma Kodit Kummeli sijaitsee Halssilan kaupunginosassa, 3 km päässä Jyväskylän keskustassa. Yksikön yhteisiin tiloihin kuuluu keittiö, olohuone, kodinhoituhuone, aistihuone ja tilava lasitettu parveke. Lähistöllä on kaupungin liikuntapaikkoja sekä hyvät ulkoilumahdollisuudet. Yksikön läheisyydestä löytyy paljon erilaisia palveluja. Jokaisella lapsella on oma, 17,5–20,5 neliön lukittava huone, jossa on oma wc ja suihku. Lapsi voi sisustaa huonettaan oman makunsa mukaisesti sijoituksen aikana. Tilava huone mahdollistaa pienten sisarusten asumisen samassa huoneessa tarpeen vaatiessa.

Arvot ja toimintaperiaatteet

Sauma Kodit Kummeli on osa Suomen Terveystalo konsernia ja toimintaamme ohjaavat Terveystalon arvot osaaminen ja välittäminen sekä yhtiön omat eettiset ohjeet. Terveystalo on sitoutunut noudattamaan vastuullisen liiketoiminnan periaatteita ja sosiaali- ja terveydenhuollon korkeita eettisiä vaatimuksia. Lisäksi Terveystalo on mukana suomalaisessa FIBS-yritysvastuuverkostossa ja Suomalaisen työn liiton jäsen. Laatu ja yritysvastuu ovat strategiamme keskiössä ja haluamme niiden näkyvän kaikessa toiminnassamme. Vastuullisuustyötämme ohjaavat Terveystalon eettiset periaatteet, lääketieteellisen, toiminnallisen ja kokemuksellisen laadun jatkuvaan kehittämisen tähtäävä laatutyömme sekä sidosryhmien olennaisiksi nostamat vastuullisuusteemat. Vastuullisuusteemoissa korostuvat erityisesti hoidon laatu ja vaikuttavuus, potilasturvallisuus ja tietosuoja, korkeatasoinen palvelu sekä henkilöstön hyvinvointi työssä. Sauma Kodit Kummelin toiminta perustuu lastensuojelun yleisiin laatusuosituksiin ja eettisiin periaatteisiin, jotka ovat:

- Asiakkaiden ihmisarvo ja perusoikeudet
- Lapsen etu
- Vuorovaikutus
- Ammattihenkilöstön työn laatu
- Vastuulliset päätökset ja toimintakulttuuri

Sauma Kodit Kummelissa tämä tarkoittaa sitä, että lapsi otetaan huomioon kokonaisuutena ja työskentelyn tavoitteena on edistää lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia ja kuntoutumista. Työskentelemme aina yhdessä perheen kanssa ja ajattelemme, että perheen kanssa tehtävä yhteistyö on merkittävä osa kuntoutustyön vaikuttavuutta. Perheen kanssa työskennellään ja vanhempia tuetaan huoltajina koko sijoituksen ajan. Työskentely perustuu lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän laatimaan asiakassuunnitelmaan.

Yhteistyö vanhempien kanssa turvaa lapselle kodin ihmissuhteet sijoituksesta huolimatta. Lapsen ja vanhemman välistä vuorovaikutusta sekä tapaamisia tuetaan alusta alkaen ja vanhempien toivotaan osallistuvan lastensa arkeen. Työskentely on konkreettista, ratkaisu- ja voimavarakeskeistä. Perhetyön tavoitteet määräytyvät asiakassuunnitelman mukaisesti. Merkittävä osa perhetyötä on vanhemmuuden tukeminen tilanteissa, joissa vanhempi kokee epävarmuutta tai epäonnistumisen tunteita vanhempana. Perhetyön avulla tehdään näkyviksi vanhempien omat vahvuudet ja kipupisteet. Lisäksi vanhempia autetaan näkemään lapsen vahvuudet ja ymmärtämään lapsen oireilun syitä.

Arvomme ovat osaaminen ja välittäminen. Tarjoamme henkilöstölle ammatillista koulutusta, työssä oppimisen mahdollisuuksia sekä tukea itseopiskeluun osaamistason ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi. Osaava henkilökunta ja riittävät resurssit luovat luotettavan ja turvallisen toimintaympäristön niin lapsille kuin työntekijöille. Moniammatillinen työyhteisö mahdollistaa kehittymisen, kun sparrausapua on lähellä. Jakamalla näkemyksiämme mahdollistamme muidenkin kasvun.

2 ASIAKASTURVALLISUUS

2.1 Palveluiden laadulliset edellytykset

Sauma lastensuojelupalveluissa on käytössä laatujärjestelmä, joka täyttää ISO9001:2015 standardin vaatimukset. Laatusertifikaatin on myöntänyt LabQuality, joka toimii laatujärjestelmän ulkoisena auditoijana. Laatujärjestelmän perusta on asiakasturvallisuus ja toimialan kansallinen lainsäädäntö. Laatu käsittää teknisen, toiminnallisen ja kokemuksellisen laadun.

Laatujärjestelmämme keskeiset periaatteet:

- Laatujärjestelmä on johtamisjärjestelmä.
- Laatua johdetaan organisaation kaikilla tasoilla.
- Jokainen toteuttaa laatua omassa arkityössään päivittäin.
- Strategiset painopisteet, yhteiset prosessit ja mitattavuus ohjaavat hyvään ja tasalaatuiseen toimintaan.
- Laatutyöhön liittyy olennaisena osana toiminnan jatkuva parantaminen.
- Laatutyötämme ohjaa Terveystalon missio, arvot ja strategia.

Laatutavoitteemme ovat:

- Toimintamme on vaikuttavaa
- Suunnitelmien mukaisesti hoito- ja kasvatustyö toteutuu asiakasturvallisesti
- Vetovoimaisiin työntekopaikka ammattilaisille
- Erinomainen asiakaskokemus kaikissa palveluissa
- Laatutavoitteiden toteutumista seurataan Laatu-ohjausryhmässä kvartaaleittain laatumittariston kautta.

2.2 Vastuu palveluiden laadusta

Sauma Kodit Kummelin laadusta vastaa yksikönjohtaja. Sauma lastensuojelun hallinto ja yksikönjohtajat seuraavat yksiköiden palautteiden, vaaratapahtumien, muistutusten ja muiden virallisten selvityspyyntöjen pohjalta tehtävien kehitystoimenpiteiden tuloksia ja vaikuttavuutta. Sauma lastensuojelun johtoryhmä kokoontuu säännöllisesti ja kokoontumisiin kootaan palvelualueen kattava laaturaportti ja kuvaus tehdyistä toimenpiteistä.

2.3 Asiakkaan asema ja oikeudet

Asiakkaan kohtelu ja henkilöstön epäkohtien ilmoitusvelvollisuus

Asiakkaalla on oikeus saada hyvää hoitoa ja yksilöllistä, tasa-arvoista kohtelua. Kaikenlainen asiakkaan epäasiallinen tai loukkaava kohtelu on ehdottomasti kielletty. Jokaisella työntekijällä on velvollisuus valvontalain § 29 mukaisesti ilmoittaa viipymättä, jos hän havaitsee tai saa tietoonsa asiakkaan sosiaalihuollon toteuttamisessa epäkohdan, epäkohdan uhan tai muun lain vastaisuuden, esimerkiksi asiakasturvallisuudessa ilmeneviä puutteita, asiakkaan kaltoinkohtelua tai toimintakulttuuriin sisältyviä asiakkaalle vahingollisia toimia. Ilmoitus tulee tehdä välittömästi yksikön toiminnasta vastaavalle esihenkilölle tai palvelualuejohtajalle tai mikäli nämä ovat pois liiketoimintajohtajalle. Ilmoituksen vastaanottajan tulee ilmoittaa asiasta liiketoimintajohtajalle.

Yksikönjohtaja käynnistää välittömästi korjaavat toimenpiteet. Ilmoitus kirjataan Efecte-järjestelmään. Mikäli toiminnassa ilmenneitä olennaisesti asiakasturvallisuutta vaarantavia tapahtumia, vahinkoja tai vaaratilanteita ei kyetä korjaamaan omavalvonnallisin toimin, tulee palveluntuottajan ilmoittaa asiasta valvontaviranomaiselle (Valvontalaki 29§). Yksikön toiminnasta vastaava esihenkilö vastaa siitä, että jokainen yksikön työntekijä tietää ilmoitusvelvollisuuskäytännöistä (Valvontalaki 30§). Ilmoituksen tehneeseen henkilöön ei saa kohdistaa kielteisiä vastatoimia ilmoituksen seurauksena. Työntekijän on ilmoitettava salassapitosäännöksen estämättä aluehallintoviranomaiselle, jos epäkohta tai ilmeisen epäkohdan uhkaa ei korjata viivytyksettä.

Itsemääräämisoikeuden vahvistaminen

Sauma Kodit Kummelin hoitofilosofiana on, että toimintaa ei ohjata ylhäältä alaspäin vaan kaikki pääsevät osallistumaan päätöksentekoon silloin kun se on mahdollista. Lapsille kerrotaan, että kaikilla, joilla on oikeuksia, on myös velvollisuuksia ja on tärkeä opetella kantamaan vastuuta omista päätöksistään. Tarkoituksena on, että lapsi saa harjoitella päätöksentekoa turvallisesti ja siihen saa tukea. Lapsella on oikeus erehtyä ja oppia omista virheistä.

Lapsen ja hänen läheisten kulttuurisia taustoja ja uskonnollisia vakaumuksia kunnioitaan. Asiakkaalle mahdollistetaan käyminen vakaumuksensa mukaisissa tilaisuuksissa ja edustamansa uskonnon harjoittaminen. Lapsen ruokavalio huomioidaan yksilöllisesti ja hänellä on oikeus valita itselleen mieluisa harrastus. Lapsen ystävyysuhteita tuetaan ja ystävät saavat käydä vieraillessa yksikössä. Lapsella on oma puhelin käytössään, ellei sitä ole erikseen rajoitettu. Omaohjaajat käyvät lapsen kanssa läpi tulevien neuvottelujen sisällöt etukäteen, jotta omaohjaaja voi tarvittaessa neuvottelussa edustaa lasta, jos tämä kokee haastavaksi kertoa näkemyksiään monen aikuisen läsnä ollessa. Henkilökunnalle järjestetään säännöllisesti koulutusta lapsen hyvään kohtaamiseen liittyen.

Mikäli itsemääräämisoikeutta tai osallistumista joudutaan rajaamaan tai niihin muuten puuttumaan, kirjataan tehdyt rajaukset lapsen asiakastietoihin ja niistä tehdään tarvittavat päätökset. Puuttumiseen tulee myös aina olla selkeä lastensuojelulakiin pohjautuva peruste, ellei muita lievempiä keinoja ole sillä hetkellä käytettävissä. Asiakkaalle, hänen huoltajalleen ja sosiaalityöntekijälle annetaan aina viipymättä tieto päätösten tai rajoitusten sisällöstä, niiden perusteista ja käytettävissä olevista oikeussuojakeinoista ymmärrettävässä muodossa ja lapsen ikä- ja kehitystaso huomioiden. Yksiköstä kannustetaan ja tuetaan lasta pitämään yhteyttä hänen asioistaan vastaavaan sosiaalityöntekijään.

Itsemääräämisoikeuden rajoittamisen periaatteet ja käytännöt

Lapsen hoito ja huolenpito perustuvat ensisijaisesti vapaaehtoisuuteen, ja palveluja toteutetaan lähtökohtaisesti rajoittamatta lapsen itsemääräämisoikeutta. Rajoitustoimenpiteille on aina oltava laissa säädetty peruste ja sosiaalihuollossa itsemääräämisoikeutta voidaan rajoittaa ainoastaan silloin, kun lapsen tai muiden henkilöiden terveys tai turvallisuus uhkaa vaarantua. Päätös perustuu aina tarkkaan ja yksilölliseen arviointiin käsillä olevan tilanteen olosuhteet ja tosiseikat huomioon ottaen. Rajoitustoimenpiteen on aina perustuttava lastensuojelulakiin eikä rajoitustoimenpidettä voi käyttää rangaistuksena, eikä sitä voida perustella laitoksen säännöillä.

Lastensuojelulain mukaiset rajoitukset sijaishuollossa ovat:

- Yhteydenpidon rajoittaminen (Lsl 62-63 §)
- Aineiden ja esineiden haltuunotto (Lsl 65 §)
- Henkilötarkastus (Lsl 66 §)
- Henkilönkatsastus (Lsl 66a §)
- Omaisuuden, lähetysten ja tilojen tarkastaminen ja lähetysten luovuttamatta jättäminen (Lsl 67 §)
- Kiinnipitäminen (Lsl 68 §)
- Liikkumisvapauden rajoittaminen (Lsl 69 §)
- Luvatta laitoksesta poistuneen lapsen palauttaminen (Lsl 69a §)
- Eristäminen (Lsl 70 §)
- Erityinen huolenpito (Lsl 71-72 §)

Päätöksen erityisen huolenpidon aloittamisesta tai jatkamisesta tekee 13 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettu viranhaltija 13 b §:ssä tarkoitettun lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän valmisteltua asian. Yhteydenpidon rajoittamispäätöksen voi tehdä laitoksen johtaja 30 vuorokauteen saakka. Muut rajoituspäätökset tekee laitoksen johtaja tai hänen määräämänsä lastensuojelulaitoksen hoito- ja kasvatushenkilöstöön kuuluva työntekijä. Sauma Kodit Kummelissa ohjaajat voivat tehdä rajoituspäätöksiä lukuun ottamatta edellä mainittuja erityis.huolenpidon ja yhteydenpidon rajoittamispäätöksiä yksikön toimistossa löytyvän delegointimääräyksen mukaisesti.

Rajoittamistoimenpiteestä tehdään aina kirjaus lapsen asiakastietoihin, vaikka niistä ei tehtäisikään päätöstä. Kirjaukset tehdään asianmukaisesti ja ymmärrettävästi ja niistä tulee käydä ilmi rajoitustoimenpiteen kuvaus, toimenpiteen peruste, toimenpiteen kesto, toimenpiteestä päättäneen nimi, toimenpiteen toteuttajan nimi sekä läsnä olleiden henkilöiden nimet. Lisäksi tarvittaessa kirjaukseen sisällytetään mahdollinen erityinen syy, mikäli tällainen on ollut käsillä. Niissä tilanteissa, joissa rajoittamiseen on välttämätöntä turvautua, rajoitustoimenpiteet toteutetaan mahdollisimman turvallisesti ja asiakkaan yksityisyyttä ja ihmisarvoa kunnioittaen sekä perustuslaki, ihmisoikeudet huomioiden. Rajoittamistoimenpiteiden käyttö lopetetaan välittömästi sen jälkeen, kun niille ei enää edellytyksiä.

Rajoitustoimenpiteiden seuranta

Jos lapseen kohdistetaan rajoituksia, niiden käyttöä arvioidaan yhdessä lapsen kanssa heti, kun hän kykenee ymmärtämään asian merkityksen. Rajoitukset ja niiden toteuttamistapa käydään yhdessä läpi myös lapsen huoltajien kanssa, jos se on mahdollista. Rajoitustoimenpiteiden käytöstä ilmoitetaan viipymättä myös lapsen asioista vastaavalle sosiaalityöntekijälle.

Sauma Kodit Kummelissa käytetään rajoitustoimenpiteitä hyvin harkiten – vain jos rajoitustoimenpide on välttämätön lapsen turvallisen ja terveellisen kasvun ja kehityksen kannalta. Rajoitustoimenpiteitä ei koskaan käytetä rangaistuksena. Rajoitustoimenpiteitä käsitellään työryhmässä päivittäin vuoronvaihto -raportilla, jos rajoitustoimenpiteitä on yksikössä parhaillaan käytössä. Tarvittaessa rajoitustoimenpiteiden käytön perusteista ja kirjaamisesta otetaan puheeksi työyhteisön yhteisissä työyhteisökokouksissa. Huolehditaan, että käytännöt rajoitustoimenpiteiden käytössä ovat yhdenmukaiset ja tieto ajantasaista. Uudet työntekijät perehdytetään rajoitustoimenpiteisiin yksilöllisesti perehdytysohjelman mukaisesti.

Hyvän kohtelun suunnitelma

Sauma Kodit Kummelissa on laadittu Hyvän kohtelun suunnitelma, joka on lastensuojelun sijaishuollon yksiköille säädetty velvollisuus ja on osa omavalvontasuunnitelmaa. Sen laatimiseen on osallistunut yksikköön sijoitetut lapset ja se on käyty läpi yhdessä lasten kanssa. Suunnitelma löytyy yksikön yleisistä tiloista ja sen on kaikkien nähtävillä. Suunnitelma on lähetetty tiedoksi lasten asioista vastaaville sosiaalityöntekijöille. Hyvää kohtelua koskeva suunnitelma arvioidaan ja tarkistetaan vuosittain. Suunnitelman sisällöstä on annettu yksityiskohtaiset säännökset lastensuojelulain 61 b §:ssä.

2.4 Asiakkaan kokeman epäasiallisen kohtelun, haittatapahtuman tai vaaratilanteen käsittely
Lapsen kohdatessa epäasiallista kohtelua, yksikön henkilöstö ottaa asian viipymättä keskusteluun tilanteen vaatimalla tavalla asianomaisten henkilöiden ja/tai lapsen läheisen kanssa. Mikäli lapsi/läheinen on tyytymätön saamaansa kohteluun, hänellä on asiakaslain 23 §:n mukaan oikeus tehdä muistutus toimintayksikön vastuuhenkilölle tai johtavalle viranhaltijalle. Muistutus käsitellään yksikön esihenkilön ja palvelualuejohtajan ja/tai liiketoimintajohtajan kanssa välittömästi. Vastaus muistutuksesta annetaan kirjallisesti neljän viikon sisällä. Kirjallinen vastaus sisältää ratkaisun, perustelut sekä selkeästi ne toimenpiteet, joihin muistutuksen johdosta ryhdytty. Tarvittaessa lasta ja hänen läheistään/edustajaa ohjataan ottamaan yhteyttä sosiaaliasiavastaavaan.

Asiakkaan oikeusturva

Sosiaalihuollon asiakkaalla on oikeus laadultaan hyvään sosiaalihuoltoon ja hyvään kohteluun ilman syrjintää. Asiakasta on kohdeltava hänen ihmisarvoaan, vakaumustaan ja yksityisyyttään kunnioittaen. Hoidon/palvelun laatuun tai kohteluun liittyvät palautteet ja tyytymättömyys voidaan useimmiten selvittää avoimella keskustelulla yksikössä ja yksikön lähiesihenkilön kanssa. Tyytymättömällä asiakkaalla on aina oikeus tehdä muistutus toimintayksikön vastuuhenkilölle. Muistutuksen voi tehdä tarvittaessa myös hänen laillinen edustajansa, omainen tai läheinen. Muistutuksessa tulee kertoa mahdollisimman yksityiskohtaisesti, mihin asiaan tai asioihin asiakas on tyytymätön saamissaan terveydenhuollon tai sosiaalihuollon palveluissa. Jos mahdollista, muistutukseen tulee nimetä myös henkilö/ henkilöt, joiden toimintaan on tyytymätön. Muistutuksen vastaanottajan on käsiteltävä asia ja annettava siihen kirjallinen, perusteltu vastaus kohtuullisessa ajassa.

2.4.1 Muistutusten ja palautteiden käsittely

Mahdolliset epäasiallista kohtelua koskevat muistutukset käsitellään yksikössä yleisellä tasolla ja muistutusten perusteella kehitetään yksikön toimintaa. Yksikön esihenkilö vastaa siitä, että jokainen yksikön työntekijä tietää ilmoitusvelvollisuuskäytännöistä. Muistutuksen asiakirjat säilytetään yksikön arkistossa erillään asiakasasiakirjoista. Muistutuksista kirjataan poikkeama. Poikkeamat käsitellään yksikössä henkilökunnan kanssa kuukausittain ja ne viedään Efecte-järjestelmään.

Asiakkaan osallisuus

Sauma Kodit Kummelin asiakkaita kannustetaan osallisuuteen omissa asioissaan ja antamaan palautetta saamastaan palvelusta. Lapsilta, huoltajilta ja sosiaalityöntekijältä pyydetään palautetta kirjallisesti kahdesti vuodessa. Palautetta otetaan vastaan myös suullisesti arjessa ja

yhteistyöpalavereissa. Lapsilla on mahdollisuus antaa palautetta viikoittain järjestettävissä lastenkokouksissa.

Muistutuksen vastaanottaja ja yhteystiedot

Sosiaaliasiavastaava neuvoo sosiaalihuollon asiakkaita näiden asemasta ja oikeuksista. Jos asiakas on tyytymätön saamaansa hoitoon tai kohteluun, sosiaaliasiavastaava avustaa asiakasta tekemään muistutuksen sijaishuoltopaikan vastaavalle johtajalle.

Sosiaaliasiavastaava neuvoo asiakasta myös tilanteissa, joissa sosiaalihuollon henkilöstön toiminta antaa aiheen rikos- tai kurinpitomenettelyyn. Sosiaaliasiavastaava opastaa, miten asia saatetaan vireille toimivaltaisessa viranomaisessa tai toimielimessä. Hän myös neuvoo, miten asiakas voi hakea korvauksia. Kullakin hyvinvointialueella on oma sosiaaliasiavastaava.

Sosiaaliasiavastaavien yhteystiedot sekä tehtävät:

Keski-Suomen hyvinvointialue
Sosiaaliasiavastaava Eija Hiekka
puhelinaika ma-to klo 9.00–11.00
p. 044 2651080
sosiaaliasiavastaava@hyvaks.fi

Pohjois-Karjalan hyvinvointialue
Sosiaali- ja potilasasiavastaavat
Ma klo 8.30–11.30
Ti-to klo 9–11
Hanna Mäkijärvi p. 013 330 8265
Kati Saurula p. 013 330 8268
Käyntiosoite: Torikatu 18A, 3 krs
80100 Joensuu
sosiaalijapotilasasiavastaavat@siunsote.fi

Päijät-Hämeen hyvinvointialue
Sosiaali- ja potilasasiavastaavat
Ma, ti ja to 9.00–12.00
Ke 9.00–15.00
Vastuuhenkilö Tarja Laukkanen
Annina Rinne
Salla Ritala
Essi Lipponen
p. 03 819 2504
asiavastaavat@pajjaha.fi

Sosiaaliasiavastaavan tehtävä on:

- neuvoo asiakkaita sosiaalihuollon asiakkaan asemaan ja oikeuksiin liittyvissä asioissa
- avustaa asiakasta muistutuksen tekemisessä
- tiedottaa asiakkaan oikeuksista

- toimia muutenkin asiakkaan oikeuksien edistämiseksi ja toteuttamiseksi
- seurata asiakkaiden oikeuksien ja aseman kehitystä hyvinvointialueella ja antaa siitä selvityksen vuosittain

Sosiaaliasiavastaava on puolueeton henkilö, joka toimii asiakkaiden edun turvaajana. Sosiaaliasiavastaavan tehtävä on neuvoa-antava. Sosiaaliasiavastaava ei tee päätöksiä eikä myönnä etuuksia. Sosiaaliasiavastaava voi toimia myös sovitteluvassa roolissa asiakkaan ja työntekijän välisissä ongelmallisissa tilanteissa.

Yksikön toimintaa koskevat muistutukset, kantelu- ja muut valvontapäätökset käsitellään poikkeamina. Yksikön poikkeamat kirjataan yhteiseen järjestelmään Efecteen. Varsinainen tapahtuman käsittely tapahtuu yksikössä, mutta tapahtuman käsittelyyn osallistuu tapauskohtaisen harkinnan mukaan myös konsernipalvelujen asiantuntijoita.

2.5 Henkilöstö

Yksikön johtaja vastaa yksikön toiminnasta, hoitotyön kehittämisestä, henkilöstöhallinnosta ja talouden suunnittelusta. Johtajan lisäksi yksikössä työskentelee yhdeksän hengen moniammatillinen tiimi, joka koostuu sosiaali- ja/tai terveystalouden tutkinnon suorittaneista työntekijöistä. Hoitosuhdeindeksi on vähintään 1,3. Henkilöstöstä vähintään 50 % on sosiaali- tai terveystalouden AMK- tasoinen tutkinto ja lopuilla on sosiaali- tai terveystalouden perustutkinto. Yksikössä työskentelee sosionomeja, sairaanhoitajia, yhteisöpedagogeja, toimintaterapeutti, lähihoitajia ja nuoris- ja yhteisöohjaajia. Hoito- ja kasvatustyön sujumisesta vastaa vastaava ohjaaja, joka on koulutukseltaan Sosionomi YAMK.

Sauma Kodit Kummelin henkilöstön koulutus vastaa erityisosaamisen liittyviä tarpeita. Kummelissa moniammatillisessa työryhmässä työskentelee neuropsykiatrinen valmentaja ja psykiatrisen hoidon erikoisammattitutkinnon suorittanut työntekijä, sekä sairaanhoitajia. Työryhmää koulutetaan tällä hetkellä mm. traumaosaamisen vahvistamiseksi. Lisäksi Kummelin työntekijät käyvät sisäisen viiden opintopäivän mittaisen eriytisyksikkökoulutuksen työsuhteensa alkuvaiheessa.

Yksikön johtaja vastaa, että yksiköllä on toimivat kokousrakenteet ja tukee osaltaan työryhmää avoimeen vuorovaikutukseen ja tätä kautta yhteisten asiakasprosessien luomiseen. Yksikössä kiinnitetään erityistä huomiota reflektiivisiin rakenteisiin joko mahdollistaa dialogin ja yhteisen ymmärryksen syntymisen eritoimijoiden sekä johdon ja työntekijöiden välillä. Yksikön johtajalla on käytössään Terveystalon laajat tukipalvelut ja täydennyskoulutus mahdollisuudet esihenkilötyön tueksi.

Yksikön johtaja käy vuosittain kehityskeskustelut jokaisen työntekijän kanssa. Kehityskeskustelussa käydään läpi ammattitaidon ylläpito, koulutus- ja kehittämistarpeet. Yksiköllä on kattava henkilöstön täydennyskoulutussuunnitelma, joka sisältää niin lakisääteisiä kuin ammattitaitoa lisääviä ja ylläpitäviä koulutuksia. Yksikön tarpeen mukaan henkilöstöllä on myös mahdollisuus laajempiin lisä tai täydennyskoulutuksiin esim. neuropsykiatrinen valmentaja koulutukseen. Työryhmälle on järjestetty säännöllinen työnohjaus ja henkilöstöllä mahdollisuus tarpeenmukaiseen työterveyshuollon tukeen (Suomen Terveystalo), työpsykologin palveluihin sekä yksilötyönohjaukseen.

Työvuorot

Sauma Kodit Kummelissa noudatetaan yksityisen sosiaalialan työehtosopimusta ja kaikkia työaikoja koskevia lakeja. Yksikön työvuorot järjestetään toiminnan tarpeen mukaisesti. Erilaiset yhteistyöpalaverit, neuvottelut, toimintaillat ja muut normaaliarjesta poikkeavat tapahtumat huomioidaan työvuoroissa varmistuen, että hoito- ja kasvatustyössä on aina riittävä määrä henkilökuntaa saatavilla. Työvuorot suunnitellaan työvuoro-ohjelma Työvuorovelhon avulla.

Sijaisten käytön periaatteet

Sijaisten hankinnassa on aina lähtökohtana yksikön toiminnallinen tarve ja asiakkaiden turvallisuus sekä viranomaisten vaatimukset. Yksikön henkilöstön äkilliset poissaolot pyritään järjestämään ensisijaisesti työvuorojärjestelyin sekä yksikön sisäisillä työntekijälainoilla. Tavoitteena on käyttää lapsille tuttuja ja yksikön toiminnan tuntevia sijaisia. Yksikön johtaja vastaa sijaisten rekrytoinnista ja päivittää sijaislistaa säännöllisesti. Sijaislista on yksikössä ohjaajien saatavilla. Sijaisten hankinta kuuluu jokaiselle yksikön työntekijälle. Ohjeistus sijaisten käytöstä ja sen periaatteista käydään säännöllisesti läpi koko henkilökunnan kanssa.

Henkilöstön rekrytoinnin periaatteet

Henkilöstön rekrytointia ohjaa työlainsäädäntö sekä työehtosopimukset. Näissä määritellään työntekijöiden sekä työnantajan oikeudet ja velvollisuudet. Työntekijöiden rekrytoinnista vastaa yksikön esihenkilö. Rekrytointiprosessi pitää sisällään työntekijätarpeen kartoituksen, työpaikan ilmoittamisen, hakemusten vastaanottamisen, haastatteluvalinnat, haastattelut, valintapäätökset ja niistä ilmoittaminen ja valitun työntekijän ammattikelpoisuuden todentaminen. Yksikön esihenkilön vastuulla on henkilöllisyyden tarkistaminen, ammattioikeuksien ja kelpoisuuden tarkastus sekä näiden tietojen vieminen Mepco hr-järjestelmään, ulkomaalaistaustaisten työluvan ja ammattioikeuksien tarkistus, suositusten kysyminen, työsopimusten tekeminen ja allekirjoittaminen. Valitun henkilön tulee toimittaa hyväksyttävä lääkärintodistus terveydentilastaan ja sekä esitettävä nähtäväksi lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annetun lain (504/2002) mukainen rikosrekisteriote. Rekrytoinneissa johtajaa tukee ja ohjaa henkilöstöhallinto.

Kuvaus henkilöstön perehdyttämisestä ja täydennyskoulutuksesta

Uuden työntekijän, uuteen työtehtävään siirtyvän ja opiskelijan perehdytyksestä vastaa yksikön johtaja tai vastaava ohjaaja. Johtaja voi delegoida osia perehdytyksestä muulle kokeneelle työntekijälle.

Yksikön työntekijät perehdytetään asiakastyöhön, asiakastietojen käsittelyyn ja tietosuojaan sekä omavalvonnan toteuttamiseen yksikön perehdytysohjeiden mukaisesti. Sama koskee myös yksikössä työskenteleviä opiskelijoita ja pitkään töistä poissaolleita. Perehdyttämislomakkeeseen on yksilöity perehdytettävät asiat, jotka käydään työntekijän kanssa läpi varmistuen osaamisen hallinta ja siihen merkitään selkeästi, kun kukin osio on onnistuneesti perehdytetty. Perehdytyksen yhteydessä käydään läpi myös omavalvontasuunnitelma sekä sen sisältämät asiat. Kun kaikki asiat on käyty läpi, perehdyttämislomake päivätään ja esihenkilö ja alainen allekirjoittavat sen. Perehdyttämislomakkeen säilytyksestä ja arkistoinnista vastaa yksikön esihenkilö.

2.6 Toimitilat

Sauma Kodit Kummelissa jokaisella lapsella on oma huone. Lapset saavat sisustaa huoneensa mieleisensä, etenkin pitkien sijoitusten aikana. Lapset voivat mahdollisuuksien mukaan tuoda

kotoa omia lelujaan. Lasten ollessa poissa yksiköstä, lasten huoneet pidetään lukittuna, jotta muilla lapsilla ei niihin ole pääsyä. Pidempien poissaolojen aikana ohjaajat tuulettavat huoneen ja tekevät viikkosiivouksen. Lapset saavat viettää aikaa toistensa huoneissa joko valvotusti tai luvan kanssa. Lapset eivät saa mennä toistensa huoneisiin myöskään ilman lapsen antamaa lupaa. Kummelin yhteisissä tiloissa lapset voivat viettää aikaa niin ohjaajien kuin toisten lasten kanssa pelaten ja leikkien.

Vanhempien ollessa vierailulla Kummelissa, voivat lapsi ja vanhemmat viettää aikaa Kummelin yhteisissä tiloissa tai lapsen omassa huoneessa. Vanhemmat voivat ruokailla Kummelissa Kummelin ruoka-aikoina. Vanhemmat voivat sovitusti yöpyä Kummelissa.

Kiinteistön teknologiset ratkaisut

Sauma Kodit Kummelilla on sopimus vartiointiliike Securitaksen kanssa. Henkilökunnalla on käytössään turvapainikkeet. Turvapainikkeen kautta vartijan saa kutsuttua nopeasti yksikköön.

Sauma Kodit Kummelissa on käytössä automaattiset palohälyttimet, jotka on kytketty talossa oleviin sähkölukkoihin. Sähkölukot aukeavat automaattisesti palohälytyksen tai sähkökatkon sattuessa. Sähkölukkojen ja palovaroittimien toiminta tarkistetaan säännöllisesti huoltoyhtiön toimesta

Yhteistyö turvallisuudesta vastaavien viranomaisten ja toimijoiden kanssa

Yksikköön on laadittu turvallisuusohje ja se on tarkastettu palo- ja pelastusviranomaisen toimesta 28.11.2023. Palo- ja pelastusviranomaisen tarkastus suoritetaan kahden vuoden välein.

Yksikköön on laadittu poistumisturvallisuussuunnitelma osana turvallisuusohjetta.

Yksiköstä on tehty terveydensuojelulain mukainen ilmoitus kunnan terveydensuojeluviranomaisille.

Yllä mainitut ohjeet päivitetään säännöllisesti ja henkilökunta kuittaa ne luetuksi.

2.7 Lääkinnälliset laitteet ja teknologian käyttö

Terveydenhuollon laitteet ja tarvikkeet

Yksikössä on verenpainemittari ja lisäksi normaalit kodeista löytyvät terveydenhuollon tarvikkeet ja niistä vastaa sairaanhoitaja. Laitteet viedään Efecte-järjestelmän laiterekisteriin ja ne uusitaan ja/tai kalibroidaan laitteen valmistajan ohjeistusten mukaisesti. Lääkkeet säilytetään lääkehoitosuunnitelman mukaisesti niille tarkoitettussa tilassa kahden lukon takana.

2.8 Lääkehoito

Yksikön THL:n Turvallinen lääkehoito-oppaan mukainen lääkehoitosuunnitelma päivitetään kerran vuodessa ja aina tarvittaessa. Vastuu lääkehoitosuunnitelman päivittämisestä on yksikön johtajalla ja lääkehoidosta vastaavalla sairaanhoitajalla. Suunnitelman päivitykseen osallistuvat kaikki lääkehoitoa toteuttavat työntekijät. Lääkäri allekirjoittaa yksikön lääkehoitosuunnitelman. Lääkehoitosuunnitelma ohjaa lääkehoidon toteuttamista yksikössä. Lääkehoitosuunnitelma määrittelee, miten lääkehoitoa yksikössä toteutetaan, lääkehoidon osaamisen varmistamisen ja ylläpitämisen, lääkehoidon perehdyttämisen, vastuut ja velvollisuudet, lupakäytännöt, lääkehuollon toiminnan (muun muassa lääkkeiden toimittaminen, säilyttäminen ja hävittäminen), lääkkeiden jakamisen ja antamisen, lääkehoidon vaikuttavuuden arvioinnin, asiakkaan neuvonnan,

lääkehoidon kirjaamisen ja tiedonkulun sekä toiminnan lääkehoidon virhetilanteissa. Lääkehoidon toteuttamista seurataan kirjaamalla lääkehoidon vaikuttavuutta asiakkaiden päivittäiseen seurantaan. Yksikössä on tarvittavat ensiaputarvikkeet ja lapsille määrätyt reseptilääkkeet. Lääkkeet säilytetään lukitussa lääkekapissa lukitussa toimistossa. Jokaisessa vuorossa on lääkityksestä vastaava ohjaaja, joka vastaa kunkin lapsen lääkehoidon toteutumisesta sekä tarvittavien lääkkeiden antamisesta. Annetut lääkkeet kirjataan lapsen asiakirjoihin sähköiseen asiakastietojärjestelmään.

Lääkemuutokset tekee hoitava lääkäri, jonka jälkeen muutos viedään asiakastietojärjestelmän lääkelistalle ja tulostettu versio laitetaan lääkelistakansioon. Päävastuu yksikön asiakkaiden lääkehoidon toteutuksesta ja seurannasta on sairaanhoitaja Sanna Pesosella ja hän valvoo myös henkilökunnan lääkehoidon osaamista. Sairaanhoitajan työparina toimii lähihoitaja Johanna Kuusisto. Lääkehoitosuunnitelman tarkastaa Terveystalon farmaseutti ja sen hyväksyy Terveystalon ylilääkäri. Yksikön lääkehoitosuunnitelman hyväksyy ja lääkeluvat myöntää Terveystalon ylilääkäri Paula Reponen.

2.9 Asiakas- ja potilastietojen käsittely ja tietosuoja

Tietosuojan avulla varmistetaan yksilön yksityisyyden toteutuminen henkilötietojen käsittelyssä. Kunnioitamme yksilön oikeutta tietosuojaan käsittelemällä henkilötietoja soveltuvan lainsäädännön ja Terveystalon tietosuojapolitiikan mukaisesti. Tietosuoja toteutettaessa kiinnitetään erityistä huomiota henkilö- ja potilastietojen salassapitoon, sekä siihen, että asiattomilla ei ole pääsyä tietoihin sekä siihen, että tietoja ei käytetä henkilöä vahingoittavasti.

Terveystalon pitää pystyä osoittamaan henkilötietojen käsittelyä koskevien periaatteiden toteutuminen, osoitusvelvollisuus. Osoitusvelvollisuuden toteuttaminen tarkoittaa muun muassa tietosuojaan liittyvien dokumentaation ja prosessikuvausten ylläpitoa. Tietosuojaan liittyvä omavalvonta on kuvattu Terveystalon omavalvontasuunnitelmassa sekä tietojärjestelmien omavalvontasuunnitelmassa

Jokainen Terveystalossa käytössä oleva sovellus tai järjestelmä dokumentoidaan projekti-päällikön/product ownerin toimesta Thinking Portfolio -sovellussalkkuun. Sovellussalkussa ylläpidetään ajantasaisesti sovellus- ja järjestelmäkohtaisia tietosuojaan ja tietoturvaan liittyviä perustietoja.

Kaikki tietosuojaan liittyvät vaaratapahtumat ja tietoturvaloukkaukset dokumentoidaan ja niistä ilmoitetaan tarvittaessa rekisteröidylle ja viranomaiselle erillisen prosessin mukaisesti. Jokaisen Terveystalossa työskentelevän tulee ilmoittaa havaitsemistaan vaaratapahtumista.

Tietosuojaan liittyvät koulutukset tallennetaan Mepco-järjestelmään. Jokaisella esihenkilöllä on velvollisuus omalta osaltaan huolehtia siitä, että hänen alaisensa ovat suorittaneet tietosuojaan liittyvän koulutuksen ja ylläpitää tietosuojan hyvää osaamista. Henkilötietojen käsittelystä informoidaan tietosuojaosastoilla. Asiakas- ja potilastietojen käsittelyä koskevat tietosuojaosastot ovat saatavilla Terveystalon verkkosivuilla sekä IMS-järjestelmässä. Terveystalo mahdollistaa rekisteröidylle lain mukaiset oikeudet ja toteuttaa henkilö- ja potilastietojen luovutukset lainsäädännön mukaisesti.

Terveystalolla tietosuojaan liittyvät kysymykset voi lähettää osoitteeseen tietosuoja@terveystalo.com

Asiakastyön kirjaaminen

Sauma Kodit Kummelissa käytössä on myneva.nappula asiakastietojärjestelmä. Myneva.nappula -järjestelmä on sosiaalihuollon asiakastiedon tallentamiseen ja käsittelemiseen tarkoitettu selainkäyttöinen asiakastietojärjestelmä. Yksikkö käyttää järjestelmää mm. päivittäiseen raportointiin, koosteiden laadinnassa, rajoitustoimenpiteiden seurantaan, yksikön arjen järjestämiseen, lääkitysten seurantaan ja sisäiseen viestintään. Nappulan käyttöoikeutta hallitaan henkilökohtaisilla käyttäjätunnuksilla, sekä työasema- ja organisaatiokohtaisilla varmenteilla.

Onko yksikölle laadittu salassa pidettävien henkilötietojen käsittelyä koskeva seloste?

Kyllä Ei

Sosiaalihuollonpalveluissa rekisteriselosteen/tietosuojaselosteen laatiminen ja saatavilla pitäminen on rekisterinpitäjän velvoite. Sauma lastensuojelu on Terveystalo -konserniin kuuluvien yhtiöiden tuottamaa palvelua. Asiakassuhde Sauma lastensuojelussa perustuu hyvinvointialueen toimeksiantoon tai myönnettyyn maksusitoumukseen. Tällöin rekisterinpitäjänä toimii kyseinen hyvinvointialue, jonka tietosuojaselostetta noudatetaan. Terveystalo -konserniin kuuluvat yhtiöt toimivat lastensuojelua koskevien tietojen käsittelijänä kyseisen hyvinvointialueen lukuun. Lastensuojelua koskevien tietojen osalta pyydämme olemaan yhteydessä kyseiseen hyvinvointialueeseen. Palvelunjärjestäjän on se rekisterinpitäjänä laadittava ja pidettävä saatavilla.

2.10 Säännöllisesti kerättävän ja muun palautteen huomioiminen

Asiakkaamme voivat antaa suoran palautteen toiminnastamme seuraavien palautekanavien kautta:

- Terveystalo.com-sivuilla olevilla palautelomakkeilla (henkilöasiakas/yritysassiakas)
- Myneva.nappula palautekysely
- Suullisesti tai kirjallisesti, jolloin henkilökunta kirjaa vastaanottamansa palautteen palveluportaalissa oleville palautelomakkeille.

Asiakaspalautteiden käsittelytapa on yhtenäinen koko Terveystalo-konsernissa. Yksikönjohtaja huolehtii asiakaspalautteiden käsittelystä ja kaikki palautteet käsitellään ja asiakkaalle vastataan aina hänen pyytäessään vastausta. Efecteen kertyviä raportteja seurataan säännöllisesti lastensuojelun johtoryhmässä sovitun frekvenssin mukaisesti. Sisäisissä auditoinneissa arvioidaan asiakaspalautteiden pohjalta toteutettuja toimenpiteitä ja niiden vaikutuksia.

3 PALVELUN SISÄLLÖN OMAVALVONTA

3.1 Asiakasohjaus

Sauma Kodit Kummelin asiakkaat tulevat yksikköön hyvinvointialueiden sijoittamina. Asiakkaat voivat olla huostaanotettuja, kiireellisesti- tai avohuollon tukitoimena sijoitettuja lapsia. Lapset tulevat yksikköön joko suunnitelmallisen sijoitusprosessin kautta tai kiireellisissä tilanteissa päivystyksellisinä sijoituksina. Kun myönteinen päätös lapsen laitospaikasta on tiedotettu sijoittajatahon asiakasohjaukseen, sovitaan lapsen vastuusosiaalityöntekijän kanssa lapsen ja perheenjäsenien tutustumiskäynnistä Kummeliin tai Kummelin ohjaajien tutustumiskäynnistä lapsen nykyiseen olinpaikkaan, esimerkiksi lastenpsykiatrian

sairaalaosastolle. Tutustumisen aikana lapsi saa mahdollisuuksien mukaan tavata tulevat omaohjaajansa ja saa tietoa Kummelista. Tutustumisen aikana sovitaan lapsen muuttopäivä Kummeliin.

Lapsen tullessa Sauma Kodit Kummeliin hänelle esitellään Kummelin tilat ja yhteiset toimintatavat. Lapselle määritellään heti sijoituksen alettua kaksi omaohjaajaa, jotka tukevat lastaa sijoituksen ajan. Lapsen annetaan rauhassa tutustua Kummelin ohjaajiin, sekä toisiin lapsiin. Lapsen luodaan suhde yksilöllisen työskentelyn keinoin. Lapsen ja koko perheen toiveet otetaan huomioon heti sijoituksen alussa mahdollisuuksien mukaan.

Sauma Kodit Kummelin asiakkaiden valinnasta vastaa yksikön johtaja, työparinaan yksikön vastaava ohjaaja. Ennen päätöksen tekoa, yksikönjohtaja perehtyy lapsen taustatietoihin mahdollisimman perusteellisesti. Ennen päätöstä paikan antamisesta lapselle, on tehty moniammatillinen arvio Kummelin mahdollisuudesta vastata lapsen hoidon ja tuen tarpeisiin. Päätöksen laitospaikasta tekee yksikönjohtaja, joka ilmoittaa päätöksen tiedoksi paikkaa kysyvälle asiakasohjauksen sosiaalityöntekijälle.

3.2 Hoito- ja kasvatustyö

Hoito- ja kasvatustyö Sauma Kodit Kummelissa perustuu aina lapsen asiakassuunnitelmaan, jonka pohjalta omaohjaajat laativat hoito- ja kasvatussuunnitelman, jota koko hoito- ja kasvatustiimi toteuttaa käytännössä.

Sauma Kodit Kummeli on erikoistunut hoitamaan lapsia, joilla on neuropsykiatrisia, neuropsykologisia tai vammaisuudesta aiheutuvia haasteita. Sijoitettavalla lapsella voi olla esimerkiksi ADHD, autismikirjon häiriöitä tai kehitysviivettä. Lapsella saattaa olla kontakti-, kommunikointi-, oppimis- ja käyttäytymisvaikeuksia.

Sauma Kodit Kummelin toiminta perustuu laitospalveluksen terapeuttiseen mallinnukseen, jossa itse arki nähdään lapsen kuntoutusta tukevana tekijänä. Arjen ennakoitavuus, johdonmukaisuus ja turvallinen ympäristö ovat lapsen kuntoutuksen perustana. Arjen tehtävänä on muodostaa korjaavia kokemuksia ja eheyttää lapsen minäkuvaa. Työskentelyn keskiössä ovat arkikeskeisyys ja lapsen toimijuuden vahvistaminen, lapsen kokemus omasta arjestaan sekä toimintakyvyn ja minäkuvan vahvistaminen. Lapsen olemassa olevia palveluita tuetaan osaksi lapsen arkea eikä lasta irrota tutuista palveluista ilman lapsen edun toteutumista. Sijoituksessa lapselle turvataan ikätasoinen arki, joka on yhteisesti jaettu ja koettu siihen kuuluvineen toimintoihin ja tunteineen.

Lapsen saapuessa yksikköön, hänen tilanteensa selvittäminen ja vakauttaminen on keskiössä. Lapselle laaditaan päiväohjelma, joka toimii vakauttamisen perustana. Johdonmukaisen ja ennakoitavan arjen kautta luodaan lapsen arkeen turvallinen ympäristö. Lapsen kanssa harjoitellaan ikätasoisia taitoja, turvataan koulunkäyntiä lapsen voimavarojen mukaisesti ja opetellaan turvallisia tapoja tunteiden ilmaisuun. Hoidon ja huolenpidon, sekä leikin kautta lapselle mahdollistetaan turvallisten kiintymyssuhteiden luominen.

Päävastuun lapsen kuntoutuksesta kantavat omaohjaajat. Tärkeitä omaohjaajatyöskentelyn välineitä ovat tunnetaito- ja kiintymyssuhdetyöskentely. Lapsen ja omaohjaajan suhde on tärkeä

osa lapsen kuntoutumisprosessia. Omaohjaajatyössä terapeutin työskentely mahdollistaa lapselle korvaavia ja eheyttäviä kokemuksia. Omaohjaajat vastaavat usein myös perhetyöstä, jota toteutetaan vanhempien voimavarat huomioiden. Perhetyö on konkreettista, vanhempia osallistavaa. Lapsen tilanteen muuttuessa arvioidaan tarvittaessa kuntoutusprosessia ja sen tukena tarvittavia menetelmiä. Arvioinnissa on tiiviisti mukana myös lapsen lähiverkosto ja lapsen asioista vastaava sosiaalityöntekijä.

Sauma Kodit Kummelin työryhmällä on valmius konsultoida lastenpsykiatrian poliklinikkaa, terapeutteja sekä vammaispalvelujen työntekijöitä ja tarvittaessa lapselle muodostetaan lapsen kuntoutusta tukeva verkosto moniammatillisesti. Terveystuon kanssa tehtävä yhteistyö on kiinteä osa yksikössä tehtävän kuntoutustyön arkea. Lapsen hoitoverkoston kanssa työskentely mahdollistaa selkeän ja lapsen kuntoutumista tukevan hoitopolun. Moniammatillinen toimijuus mahdollistaa yksikköön tehtävät ohjauksen, joiden tehtävänä on luoda yhtenäiset toimintamallit suhteessa lapseen, ympäristöstä riippumatta. Henkilökuntaa lisätään tarvittaessa työvuoroihin, jolloin lapsella on aikuinen jatkuvasti lähellä.

Lapsen koulunkäyntiä tuetaan säännöllisellä yhteistyöllä Jyväskylän eri koulujen kanssa. Sairaalakoulun Sisukas-tiimi on tukena sijoitettujen lasten koulunkäynnissä ja tarvittaessa lapsi opiskelee sairaalakoulussa. Tiivis yhteistyö mahdollistaa koulun nopean reagoinnin lapsen tilanteen muuttumiseen ja parhaan mahdollisen koulunkäyntipolun rakentamiseen.

Hoito- ja kasvatussuunnitelma

Hoito- ja kasvatussuunnitelma perustuvat lastensuojelulain 30§:n mukaiseen asiakassuunnitelmaan ja moniammatillisen arvioinnin yhteenvedon sekä lapsen arjessa saatavaan tietoon. Hoito- ja kasvatussuunnitelmaan kirjataan lapsen yksilöllinen tuen tarve 1kk kuukauden kuluessa lapsen muuttamisesta yksikköön. Omaohjaajan tehtäviin kuuluvat asiakkaan esitietojen keruu (sairaudet, lääkitys, allergiat, edellisen hoitopaikan, perheen haastattelut ja yhteistyö, mahdolliset mittarit) sekä tutustuminen lapseen. Hoito- ja kasvatussuunnitelman laatii omaohjaaja yhdessä lapsen, perheen ja lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän kanssa. Omaohjaaja vastaa hoito- ja kasvatussuunnitelman toteutumisesta.

Hoito- ja kasvatussuunnitelman tavoitteisiin pääsemistä arvioidaan kuukausittain päivittäisten kirjausten, omaohjaaja keskustelujen ja moniammatillisen työryhmän avulla. Suunnitelma tarkistetaan vähintään 2 krt vuodessa tai tarpeen mukaan useammin. Suunnitelman arvioinnista ja päivittämisestä vastaa ensisijaisesti lapsen omaohjaajat. Yksikön henkilökunta perehtyy kaikkien lasten hoito- ja kasvatussuunnitelmaan, ja ne ovat työkalu kokonaisvaltaisen kasvatustyön toteuttamisessa.

- Lapsen hoito- ja kasvatussuunnitelmassa määritellään yksilöllisesti hänen hyvinvointiaan, kuntoutumistaan ja kasvuaan tukevat hoidolliset tavoitteet työskentelylle Kummelissa. Suunnitelmassa on kirjattuna tavoitteet ja keinot lapsen fyysisen, psyykkisen, kognitiivisen ja sosiaalisen toimintakyvyn ylläpitämiseksi ja kehittymiseksi. Jokaista lasta tuetaan hänen yksilöllisten tarpeidensa mukaisesti niin arjessa, koulunkäynnissä kuin harrastuksissakin. Kummeli on turvallinen ympäristö opetella elämään tasa-arvoisena, muut ihmiset huomioivana toimijana. Ihmissuhteista erityisen painoarvon saa lapsen suhde hänen

vanhempiinsa ja muihin läheisiin ihmisiin, joiden kanssa lapset ja Kummelin työntekijät ovat säännöllisesti yhteyksissä.

- Päivittäisellä ulkoilulla sekä eri liikunta- ja kulttuuriharrastuksiin osallistumisella pyritään tarjoamaan elämyksiä ja löytämään yksilökohtaisia vahvuuksia. Omaohjaajat tukevat lasta toimijuuteen yksikön ulkopuolella, mikäli lapsen voimavarat sen mahdollistavat.
- Asiakkaiden toimintakykyä, hyvinvointia ja kuntouttavaa toimintaa koskevien tavoitteiden toteutumista seurataan sekä päivittäin, että kuukausikoosteiden avulla sekä asiakassuunnitelmapalaverin yhteydessä yhteistyössä sosiaalityöntekijöiden sekä perheiden kanssa.

3.3 Ravitsemus ja hygienia

Sauma Kodit Kummelissa lasten ravitsemuksessa otetaan huomioon voimassa olevat ravintoaineiden saanti- ja ruokasuositukset. Ateriarytmi on säännöllinen ja lapsille tarjotaan, tasaisin väliajoin aamupala, lounas, välipala, päivällinen ja iltapala. Ruokat valmistetaan yksikössä ja kaikilla ohjaajilla on hygieniapassi, joten he ovat tietoisia, miten ruokat valmistetaan lainsäädäntö huomioon ottaen.

Ruokailun järjestämisessä on huomioitu lasten yksilöllisten toiveiden lisäksi erityisruokavaliot kuten mahdolliset autoimmuunisairaudet, diabetes, ruoka-aine yliherkkyydet ja allergiat sekä intoleranssit niin, että kaikki saavat monipuolista, terveellistä ravintoa. Uskontoon tai eettiseen vakaumukseen liittyvää ravintoa tarjotaan yksilöllisesti tarpeen mukaisesti. Lapsille on aina saatavilla, juotavaa, hedelmiä ja leipää myös ruokailuaikojen ulkopuolella.

Asiakkaiden riittävää ravinnon ja nesteen saantia seurataan tarvittaessa yhdessä lapsen hoitotahon kanssa, mikäli ravitsemus vaatii erityistä seurantaa. Lasten osallistuminen ruokailuihin kirjataan päivittäiskirjauksiin. Lapsia rohkaistaan kokeilemaan uusia makuja ja ruokia ja ohjaajat osallistuvat ruokailuihin valvontaruokailun merkeissä näyttäen omalla toiminnallaan esimerkkiä.

Hygieniakäytännöt

Yksikössä on oma elintarvikehygienian omavalvontasuunnitelma ja siivoussuunnitelma. Sauma Kodit Kummelissa ohjaajat varmistavat, että lasten päivittäinen hygienia tulee hoidetuksi.

Sauma Kodit Kummelissa toimitaan voimassa olevien infektio- ja tartuntatauti ohjeistusten mukaisesti. Infektioita ja tarttuvien tautien leviämistä yksikössä pyritään estämään pitämällä hyvää huolta käsihygieniasta. Siivousta tehostetaan, mikäli yksikössä esiintyy tarttuvia tauteja.

Siivous ja pyykkihuolto

Yksikön ohjaajat huolehtivat yksikön päivittäisestä yleisten tilojen puhtaudesta ja siisteydestä. Lapsilla on kerran viikossa siivouspäivä, jolloin he siivoavat huoneensa yhdessä ohjaajan avustuksella oman toimintakykynsä mukaan. Siivouksen yhteydessä lapsen huone imuroidaan, mopataan ja petivaatteet vaihdetaan puhtaisiin. Olennaista on, että jokaisella lapsella on viihtyisiä ja siistiä asuinympäristö, missä on hyvä olla.

Siivousvälineet ja niihin käytettävät pesuaineet ovat laadukkaita ja soveltuvat laitososuhteisiin. Pesuaineissa on huomioitu myös hajusteettomuus. Pyykkihuoltoon on oma tila, missä pyykkiä kuivatetaan. Jokaisella lapsella on oma pyykkikori ja likaiset vaatteet kerätään yhdessä ohjaajan avustuksella koreihin lapsen päivittäisen huoneen järjestelyn yhteydessä. Lasten pyykit pestään pääsääntöisesti yövuorojen aikana, jotta lapsella on aina saatavilla puhtaita vaatteita.

Siivous ja pyykkihuolto

- Lapsia ohjataan ja opastetaan oman huoneen siivouksessa ikätaso huomioiden.
- Ohjaajat huolehtivat yhteisten tilojen siisteydestä. Yhteiset tilat siivotaan kerran viikossa ja tarvittaessa tehdään ylläpitosiivous.
- Yksikön pyykkihuollosta vastaa henkilökunta, lapsia osallistetaan ja opetetaan ikätaso huomioiden henkilökohtaisessa pyykkien pesussa
- Sauma Kodit Kummelissa on lasten nähtävillä kirjalliset ohjeet puhtaanapitoon ja pyykkihuoltoon. Puhtaanapidon ja pyykkihuollon ohjeistus sisällytetään myös uuden työntekijän perehdytykseen.

3.4 Terveyden ja sairaudenhoito

Lapsen muuttaessa yksikköön hänelle varataan aika terveystarkastukseen julkisista terveystalouksista. Yksikössä työskentelee sairaanhoitaja, joilla on päävastuu lasten terveyden- ja sairauzehoidosta yhteistyössä lasten mahdollisten hoitotahojen kanssa sekä lapsen omahoitajien kanssa. Kiireellisissä sairaanhoidollisissa tapauksissa asiakkaan hoidon järjestämisestä vastaavat työvuorossa olevat työntekijät. Asiakkaiden mahdollisten pitkäaikaissairauksien hoitoon liittyvistä seuranta- ja hoitotoimista päävastuussa ovat yksikön terveystalon koulutuksen saaneet työntekijät.

Terveyden ja sairaudenhoito

- Kouluterveydenhuolto
- Kiiretön hoito: Terveystalo Nova, ajanvaraus ma-to klo 8–16, pe klo 9–16 p. 014-2660120. Koululaisten osalta käytetään myös kouluterveydenhuoltoa ja opiskelijoilla opiskelijaterveydenhuoltoa.
- Kiireellinen hoito: Keski-Suomen Sairaala Nova, Päivystysapu klo 16–08, p.116 117
- Suun terveydenhuolto: Ajanvaraus klo 8–15 / kiireellisissä asioissa klo 16 saakka, p.014-2660126. Virka-ajan ulkopuolinen päivystys p. 116 117.
- Erikoissairauzehoidon palvelut lasten/nuorisopsykiatria
- Kehitysvammapoliklinikka
- Hätäkeskus p.112
- Yksikön annettavasta ensiavusta vastaavat kaikki Sauma Kodit Kummelin ohjaajat.

Sauma Kodit Kummelissa lasten lääkkeet hankitaan Seppälän apteekista. Apteekista lääkkeitä voivat noutaa yksikön lääkeluvalliset työntekijät.

4 RISKIENHALLINTA

Asiakasturvallisuutta vaarantavien riskien tunnistaminen on omavalvontasuunnitelman ja omavalvonnan toimeenpanon lähtökohta. Ilman riskien tunnistamista ei riskejä voi ennaltaehkäistä eikä toteutuneisiin epäkohtiin voida puuttua suunnitelmallisesti. Omavalvonta perustuu

riskienhallintaan, jossa palveluun liittyviä riskejä ja mahdollisia epäkohtien uhkia tulee arvioida monipuolisesti asiakkaan saaman palvelun näkökulmasta.

Riskit voivat aiheutua esimerkiksi riittämättömästä henkilöstömitoituksesta tai toimintakulttuurista esim. riskejä voi aiheutua perusteettomasta asiakkaan itsemääräämisoikeuden rajoittamisesta, fyysisestä toimintaympäristöstä (esim. esteettömyydessä ja toimitilojen soveltuvuudessa esiintyy ongelmia tai vaikeakäyttöiset laitteet). Usein riskit ovat monien toimintojen summa.

Riskienhallinnan edellytyksenä on, että työyhteisössä on avoin ja turvallinen keskusteluympäristö, jossa sekä henkilöstö että asiakkaat ja heidän omaisensa uskaltavat tuoda esille laatuun ja asiakasturvallisuuteen liittyviä havaintojaan.

4.1 Palveluyksikön riskienhallinnan vastuut, riskien tunnistaminen ja arvioiminen

Terveystalossa on käytössä riskienarviointimalli, jonka tarkoituksena on löytää asiakasturvallisuuteen vaikuttavat riskitekijät jo ennen kuin mitään haittaa pääsee tapahtumaan. Mallin avulla määritellään merkittävät, kohtalaiset ja siedettävät riskit ja määrittelyn jälkeen päätetään toimenpiteistä, joilla riskiä hallitaan tai se poistetaan. Lastensuojelun riskikartoituksessa Sauma Kodit Kummelissa esille nousseita keskeisiä riskejä ovat:

Henkilöstöön liittyvät riskit:

- koulutetun henkilöstön saatavuus
- osaamisen tason puutteet
- vuorotyö
- vaara- ja uhkatilanteet

Lääkehoitoon ja sen toteuttamiseen liittyvät riskit:

- lääkehoidon vastuut ja osaamisen varmistaminen
- lääkkeiden turvallinen ja asianmukainen säilytys
- lääkepoikkeamat
- lääkekulutuksen seuranta
- yhteiset dokumentointikäytännöt

Tietosuojaan ja -turvaan liittyvät riskit:

- henkilötietojen käsittely ja käytännöt
- tietosuojatut yhteydet, esim. salattu sähköposti
- puhelimessa tapahtuva asiointi
- yksikön tietokoneen ja puhelimen käyttö
- tietosuojajätteen hävittäminen
- sosiaalinen media

Palveluntuottamiseen ja hoitoon liittyvät riskit:

- asiakkaan kokema huono kohtelu
- henkilöstömitoitus esim. äkilliset sairauspoissaolot, vajavainen perehdytys, osaamisvajae
- puutteellinen kirjaaminen, raportointi ja tiedonsiirto verkostoihin

- työilmapiirin ongelmat, esim. kollegiaalisuus
- yksikön imagohaitta

Yksikön tiloihin liittyvät riskit:

- paloturvallisuus
- kosteusvaurio, suihkujen kaadot
- turvallisuus, vasteaika, vartiointiliikkeen pääsy yksikköön hätätilanteessa
- ulkopuolisten luvaton pääsy yksikköön ja piha-alueelle
- asiakkaiden pääsy toimiston ja henkilökunnan tiloihin

Tiedottamiseen liittyvät riskit (sisäinen)

- vuorotyö
- puutteellinen kirjaaminen
- yhteiset käytänteet tiedonkulusta, delegointi, priorisointi
- sähköinen tiedonsiirto esim. internet, sähkökatko, tunnukset
- päivittämättömät paperiset asiakastiedot
- varmistamaton asiakkaan kielitaito

Asiakasturvallisuuteen liittyvät riskit:

- karkaaminen
- lasten arvaamaton ja ennakoimaton käytös
- toisen omaisuuden lainaaminen, varastaminen, kavaltaminen, ostaminen ja myyminen
- väkivalta; fyysinen ja henkinen
- kuvaaminen
- tiedonkulku
- ohjaajan puutteellinen tilannearvio

Riskienhallinta on koko työyhteisön yhteinen asia ja riskienhallinnan luonteeseen kuuluu, ettei työ ole koskaan valmista. Työyhteisö osallistuu turvallisuustason ja -riskien arviointiin, omavalvontasuunnitelman laatimiseen ja turvallisuutta parantavien toimenpiteiden toteuttamiseen. Johdon tehtävänä on vastata strategisesta riskien hallinnasta sekä huolehtia omavalvonnan ohjeistamisesta ja järjestämisestä sekä siitä, että työntekijöillä on riittävästi tietoa turvallisuusasioista ja että toiminnan turvallisuuden varmistamiseen on osoitettu riittävästi voimavaroja.

Johdolla on myös päävastuu myönteisen asenneympäristön luomisessa turvallisuuskysymyksiä kohtaan. Riskienhallinta on jatkuvasti käytännössä mukana elävä asia. Koko työyhteisöltä vaaditaan sitoutumista, kykyä oppia virheistä sekä muutoksessa elämistä, jotta turvallisten ja laadukkaiden palveluiden tarjoaminen on mahdollista. Jokaisella yksikön työntekijällä on velvollisuus tuoda esille havaitsemansa epäkohdat, laatupoikkeamat ja riskit. Eri ammattiryhmien asiantuntemus saadaan hyödynnettyksi ottamalla henkilöstö mukaan omavalvonnan suunnitteluun, toteuttamiseen ja kehittämiseen. Yksikössä on nimetyt vastuuhenkilöt toiminnan eri osa-alueille. Vastuuhenkilöt on nimetty koulutuksen, osaamisen ja työntekijän oman kiinnostuksen mukaisesti

4.2 Riskienhallinnan keinot ja toiminnassa ilmenevien epäkohtien ja puutteiden käsittely

Riskienhallinnan järjestelmät ja menettelytavat

Yksikössä kirjataan vaaratapahtumat yhteiseen Efecte -järjestelmään. Varsinainen tapahtuman käsittely tapahtuu yksikössä, mutta tapahtuman käsittelyyn osallistuu tapauskohtaisen harkinnan mukaan myös konsernipalvelujen asiantuntijoita. Juurisyyanalyysin avulla pyritään löytämään tapahtuman juurisyy tai juurisyyt ja poistamaan ne. Tapahtumien tilastoinnin ja raportoinnin kautta havaitaan myös mahdollisesti toistuvat ongelmat ja ohjeistuksen tarpeet. Korjaavista toimenpiteistä tiedotetaan henkilöstölle yksikkökokouksissa sekä koulutustilaisuuksissa. Tapahtumista laaditaan koosteet, joita konsernin johto seuraa.

Vaaratapahtumailmoituksen kirjaaminen

Terveystalossa vaaratapahtumat käsitellään Efecte -palautteidenhallintajärjestelmässä. Vaaratapahtumat ilmoitetaan Sykkeen työkaluista löytyvän Palveluportaalin kautta Potilaan vaaratapahtumailmoituksella. Vaaratapahtumailmoituksessa kirjataan toimipaikka, jota asia koskee. Näin toimipaikan vaaratapahtumavastaava (yksikönjohtaja ja vastaava ohjaaja) ja lääkehoidosta vastaava lääkäri saavat Efectestä heräteviestin, joka sisältää linkin vaaratapahtumailmoitukseen. Vaaratapahtuman käsittelijä eli yksikönjohtaja tai vastaava ohjaaja merkitsee Efecteen käsittelyn vaiheet. Efectestä löytyy kysymysmerkkien takaa ohjeita ja neuvoja käsittelyä helpottamaan.

Vaaratapahtumavastaava vastaa siitä, että Efecten tiketti on asianmukaisesti täytetty ja valmiissa tiketeissä on kirjattuna ne toimenpiteet, joilla tapahtuman uusiutuminen estetään.

Juurisyyanalyysin avulla pyritään löytämään tapahtuman juurisyy tai juurisyyt ja poistamaan ne. Tapahtumien tilastoinnin ja raportoinnin kautta havaitaan myös mahdollisesti toistuvat ongelmat ja ohjeistuksen tarpeet. Korjaavista toimenpiteistä tiedotetaan henkilöstölle yksikkökokouksissa sekä koulutustilaisuuksissa. Tapahtumista laaditaan koosteet, joita konsernin johto seuraa.

4.3 Riskienhallinnan seuranta, raportointi ja osaamisen varmistaminen

Vaaratapahtuman toistuminen pyritään estämään seuraavasti:

- Poikkeamaan johtaneet syyt selvitetään järjestelmällisesti
- Syiden poistamiseksi tarvittavat toimenpiteet on suunniteltava sekä niihin nimetään vastuuhenkilöt ja määritetään aikataulu.
- Korjaavat toimenpiteet toteutetaan suunnitelman mukaisesti
- Toimenpiteiden vaikutusta seurataan ja arvioidaan kuukausittaisissa työryhmän sekä johdon palavereissa.
- Yksikön johto vastaa korjaavista toimenpiteistä.

Riskienhallinta on jatkuvasti käytännössä mukana elävä asia. Koko työyhteisöltä vaaditaan sitoutumista, kykyä oppia virheistä sekä muutoksessa elämistä, jotta turvallisten ja laadukkaiden palveluiden tarjoaminen on mahdollista. Jokaisella yksikön työntekijällä on velvollisuus tuoda esille havaitsemansa epäkohdat, laatupoikkeamat ja riskit. Eri ammattiryhmien asiantuntemus saadaan hyödynnetyksi ottamalla henkilöstö mukaan omavalvonnan suunnitteluun, toteuttamiseen ja kehittämiseen. Yksikössä on nimetyt vastuuhenkilöt toiminnan eri osa-alueille. Vastuuhenkilöt on nimetty koulutuksen, osaamisen ja työntekijän oman kiinnostuksen mukaisesti.

4.4 Valmius ja jatkuvuuden hallinta

Palvelujen jatkuvuutta arvioidaan koko palvelutapahtuman läpi. Palvelujen suunnittelu ja toteutus varmistavat sen, että palveluketjut ovat sujuvia. Tämä sisältää hoito- ja kasvatussuhteen sekä siihen liittyvän vuorovaikutuksen jatkuvuuden. Tiedonkulun jatkuvuutta varmistetaan luotettavasti toimivilla ja suojatuilla tietojärjestelmillä, henkilöstön ohjeistamisella ja koulutuksella sekä kuvatuilla hoito- ja palvelupoluilla, jotka ohjaavat varmistamaan asiakastietojen siirtämisen rekisterinpitäjälle. Sauma lastensuojelu toimii hyvinvointialueiden lukuun rekisterinkäsittelijänä. Valmiussuunnitelmilla sekä muilla ennakoivilla toimenpiteillä yhteistyössä hyvinvointialueiden, kuntien ja sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistyöalueen muiden hyvinvointialueiden kanssa varaudutaan häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin. Varautumisessaan hyvinvointialueet varmistavat palvelujen jatkuvuuden turvaaminen myös yksityisiltä palvelun- tuottajilta hankittujen palvelujen osalta sopimuskirjauksin ja yhteistyössä tehtävällä varautumissuunnittelulla. (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021, 50 §.)

Sauma lastensuojelun yksiköt toimivat osana hyvinvointialueen kokonaisuutta ja toteuttavat poikkeus- ja häiriötilanteissa osaltaan hyvinvointialueen valmiussuunnitelman mukaista toimintaa. Mikäli poikkeus- tai häiriötilanne koskee suppeampaa aluetta tai vain yksittäistä yksikköä, toimitaan Sauma lastensuojelun ja Terveystalon jatkuvuussuunnitelman sekä siihen linkitettyjen prosessien ja ohjeiden mukaisesti. Näitä täydentävät yksikkökohtaiset poikkeustilanneohjeilla, jotka ovat yksikkökohtaisessa ohjekirjastossa (IMS) ja lisäksi tulostettuna kansiossa yksikön omavalvontasuunnitelmassa nimetyssä sijainnissa.

5 OMAVALVONTASUUNNITELMAN TOIMEENPANO, JULKAISEMINEN, TOTEUTUMISEN SEURANTA JA PÄIVITTÄMINEN

Omavalvonnan suunnittelusta vastaava henkilö tai henkilöt

Sauma Kodit Kummelin yksikönjohtaja vastaa omavalvontasuunnitelman laatimisesta yhdessä yksikön henkilökunnan kanssa. Yhdessä tehty suunnitelma sitouttaa kaikki laadukkaaseen toimintaan ja palveluiden jatkuvaan valvontaan ja kehittämiseen. Työntekijät ovat voineet esittää ehdotuksia ja muutoksia laadittavaan omavalvontasuunnitelmaan.

Yksikönjohtaja: Vesa-Matti Alhonen

Omavalvontasuunnitelman seuranta

Suunnitelman päivittämisen aikatauluista on vastuussa yksikönjohtaja. Johtaja päivittää yhdessä henkilökunnan kanssa omavalvontasuunnitelman kerran vuodessa tai tarpeen mukaan toiminnassa tapahtuneiden muutosten mukaisesti.

Omavalvontasuunnitelman julkisuus

Omavalvontasuunnitelma on julkisesti säilytettävä asiakirja, joka löytyy Sauma lastensuojelupalvelut Oy:n nettisivuilta osoitteessa <https://saumalastensuojelu.fi/omavalvonta/>. Omavalvontasuunnitelma löytyy myös yksikön ilmoitustaululta. Kun yksikköön tulee uusi lapsi tai työntekijä, heille kerrotaan, että ilmoitustauluilla on yksikköä koskevat suunnitelmat ja ne käydään

heidän kanssaan läpi. Työntekijät tutustuvat yksikön omavalvontasuunnitelmaan osana perehdytystä ja kuittaavat sen perehdytyslomakkeelle ja IMS -toimipaikkakirjaston lukukuittauksella.

Hyvän kohtelun suunnitelma

Yksikköön on laadittu hyvää kohtelua koskeva suunnitelma osana omavalvontasuunnitelmaa. Sen laatimisessa on kuultu yksikköön sijoitettuja lapsia ja heille on annettu mahdollisuus osallistua suunnitelman tekemiseen ja se on käyty läpi yhdessä lasten kanssa.

Hyvän kohtelun suunnitelma:

Laadittu 20.4.2023 Tarkistettu 21.8.2024

Omavalvontasuunnitelman hyväksyy ja vahvistaa toiminnasta vastaava yksikönjohtaja.

Paikka ja päiväys

Kummelissa 9.9.2024

Vesa-Matti Alhonen

Seuraavat dokumentit on allekirjoitettu tiistai 10. syyskuuta 2024

Omavalvontasuunnitelma_2024.docx
(188976 byte)
SHA-512: a86f7913a431c16946d726e3b471118151cc0
02c648f2a543c041930ecba30e7ed6801db333bbdea6b0
5f1494c60f6f4a252db81d33b89ecce01194315a9f86f

Allekirjoitukset

10.9.2024 11.19.42 (CET)

Vesa-Matti Alhonen

vesa-matti.alhonen@saumalastensuojelu.fi
Allekirjoitettu eID: llä (Finnish Trust Network)

Allekirjoituksen on sertifioinut Assently

Kummelin omavalvontasuunnitelma 9.9.2024

Tämän tositteen aitouden varmistaminen voidaan tehdä skannaamalla oheinen QR-koodi. Voit tehdä tämän myös käymällä <https://app.assently.com/case/verify>
SHA-512:
9de2bcb2af4061c0e2c456d1592eded02ae086b3370b46c34a387fca5524f638643af1d9fa117e76573d7786648fb01fef375c8d79f2674394ed4f2

Tästä tositteesta

Tämä dokumentti on allekirjoitettu Assently-palvelulla. Sähköisesti tunnistetun allekirjoituksen katsotaan olevan sähköisesti varmennettu. Suomen laki vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä allekirjoituksista 1/9/2009 määrittää, että sähköinen allekirjoitus on yhtä pätevä kuin perinteinen fyysinen allekirjoitus.

Assently AB, Org Nr 556828-8442
Assently AB | Hölländargatan 20, 111 60 Tukholma